

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
 စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

(၁၅) ကြိမ်မြောက် တောင်သူနည်းပညာဆွေးနွေးပွဲ

ပဲမျိုးစုံသီးနှံမျိုးသစ်များနှင့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များအကြောင်း

ဒေါက်တာ မာမာဝင်း၊ သုတေသနမှူး၊ ပဲမျိုးစုံသီးနှံသုတေသနဌာနစု
 စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

ပဲမျိုးစုံသီးနှံများ

- ❖ စိုက်ပျိုးရလွယ်ကူခြင်း၊ သီးနှံပုံစံမျိုးစုံဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းကြောင့် ကျယ်ပြန့်စွာ စိုက်ပျိုးနိုင်သောသီးနှံဖြစ်ပါသည်။
- ❖ ပဲမျိုးကွဲပေါင်း (၁၈ မျိုး)ခန့် နှစ်စဉ် စိုက်ပျိုးလျက်ရှိပါသည်။
- ❖ ပြည်တွင်းစားသုံးခြင်းနှင့် ပြည်ပသို့တင်ပို့ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေရရှိခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးအရ အရေးပါသော သီးနှံများဖြစ်သည်။
- ❖ အပင်၊ အရိုးအမှော်စသည့်များကို တိရစ္ဆာန်စာအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းနှင့် သဘာဝသစ်စိမ်းမြေဩဇာအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သော သီးနှံဖြစ်ပါသည်။

❖ အဓိကပဲ(၆)မျိုးဖြစ်သည့် ပဲတီစိမ်း၊ မတ်ပဲ၊ ပဲစင်းငုံ၊ ကုလားပဲ၊ ပဲလွမ်း၊ ပဲပုပ် စသည့် သီးနှံများကို အဓိက သုတေသနပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဒေသနှင့် သင့်တော်သော အထွက်ကောင်းမျိုး များကို ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

❖ တောင်သူ ကြိုက်နှစ်သက်သောမျိုး

❖ ဈေးကွက် ကြိုက်နှစ်သက်သော

❖ ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်သော

❖ အထွက်ကောင်းမျိုး

နေပြည်တော်အတွင်း အများဆုံး စိုက်ပျိုးသောပဲမျိုးများ

- ❖ ဆောင်းရာသီမှာ မတ်ပဲ၊ ကုလားပဲ၊ ပဲတီစိမ်းသီးနှံများကို မြေတွင်း လက်ကျန် အစိုဓါတ် နှင့် စပါးရိတ် အပြီးမှာ စိုက်ပျိုးလေ့ရှိသည်
- ❖ စပါးရိတ်အပြီး စိုက်သောကြောင့် ပဲစိုက်ချိန် နောက်ကျလေ့ရှိသည်
- ❖ စိုက်ချိန်နောက်ကျလျှင် အပူချိန်မြင့်မားခြင်းနှင့် မြေတွင်းအစိုဓါတ် ဆုတ်လျော့ခြင်းများ ကြုံတွေ့နိုင်ပြီး ယင်ဖြူကျရောက်၍ အဝါရောင်မိုစေ့ရောဂါကျရောက်ခြင်း၊ မြစ်ခြောက်ဆွေး ရောဂါများကျရောက်ပြီး အထွက်နှုန်းလျော့နည်းပါသည်
- ❖ ပန်းပွင့်ချိန်မှာ အပူချိန် မြင့်လွန်းခြင်း (၃၅ ဒီဂရီ အထက်) - ပန်းပွင့်ကြွေကျ၊ သီးကင်း တင်တာနည်း

ပဲတီစိမ်းနှင့် မတ်ပဲသီးနှံစိုက်ပျိုးရာတွင် အများဆုံးကျရောက်သည့်ရောဂါများ

- အဝါရောင်မိုစ့ဗိုင်းရပ်ရောဂါ - ပတ်ဝန်းကျင်အပူချိန်မြင့်မားသောအချိန်တွင် ယင်ဖြူ အများဆုံး ကျရောက်၍ အဝါရောင်မိုစ့ရောဂါဆိုးရွားစွာကျရောက်

- ရောဂါခံနိုင်ရည်ရှိသောမျိုးများကို ရွေးချယ် စိုက်ပျိုးပါ။
(ပဲတီစိမ်း- ရေဆင်း ၁၁ ၊ ရေဆင်း ၁၄၊ ရေဆင်း ၁၅၊ ရေဆင်း ၁၆)
(မတ်ပဲ - ရေဆင်း ၇)
- ပဲစိုက်ချိန်ကို နိုဝင်ဘာ ဒုတိယပတ်အတွင်း အပြီး စိုက်ပါ။

ပဲတီစိမ်းနှင့် မတ်ပဲသီးနှံစိုက်ပျိုးရာတွင် အများဆုံးကျရောက်သည့်ရောဂါများ

➢ မြစ်ခြောက်ဆွေးရောဂါ - ပတ်ဝန်းကျင်အပူချိန်မြင့်မား၍ မြေတွင်းအစိုဓာတ်နည်းသော အချိန်တွင် အပင်ငယ်စဉ်မှ စတင်၍ ကျရောက်

မြေဆောင်မို့

Rhizoctonia solani
Sclerotium rolfsii

➢ မဆွေးမြေသောရိုးပြတ်၊ စိုစွတ်၍ အပူချိန်မြင့်မားသော အခြေအနေတွင် ရောဂါ ဖြစ်ပွားသည်။

မြေဆောင်မို့

Macrophomina phaseolina
Rhizoctonia bataticola

➢ အစိုဓာတ်ဆုတ်လျော့ပြီး အပူချိန်မြင့်မားသော (>30°C) မိုးနှောင်းရာသီတွင်ရောဂါကျရောက်သည်။

မြေဆောင်မို့

Fusarium oxysporum (wilt)

➢ ပူနွေးစိုစွတ်သော အခြေအနေတွင် ရောဂါ ဖြစ်ပွားသည်။

ကုလားပဲသီးနှံတွင် ကျရောက်သည့်ရောဂါနှင့် ကာကွယ်ခြင်း

- ❖ ရောဂါဒဏ် ခံနိုင်သောမျိုးကို စိုက်ပျိုးရန်
- ❖ နွေထည်ရေး နက်နက်ထိုးရန်
- ❖ ရောဂါကျသော အပင်အကျွန်း အကျန်များ ဖယ်/ဖျက်ဆီးရန်
- ❖ သီးလှည့် စိုက်ပျိုးရန် (၃ နှစ်လျင်၁ကြိမ် ကုလားပဲ)
- ❖ မျိုးစေ့ကို မှိုသတ်ဆေး လူး၍ စိုက်ပျိုးရန်
- ❖ အချိန်မီ စိုက်ပျိုးရန်

ပဲတီစိမ်းနှင့် မတ်ပဲသီးနှံစိုက်ပျိုးရာတွင် အများဆုံးကျရောက်သည့်ရောဂါများ

➤ ဆာကိုစပိုးရားရွက်ပြောက်ရောဂါ

မိုးများသောရာသီတွင် အပင်ငယ်စဉ်မှ စတင်၍ ရိတ်သိမ်းချိန်ထိ ဆိုးရွားစွာကျရောက်

➤ ဖားဥ မှိုရောဂါ -

ပတ်ဝန်းကျင်အပူချိန်နည်းပြီး စိုထိုင်းဆများသော အချိန်တွင် ကျရောက်၍ အထွက်နှုန်းကို ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက်စေပါသည်

ပဲတီစိမ်းသီးနှံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအခြေအနေ

- ❖ ပဲတီစိမ်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု- မိုး (၄၂%)၊ မိုးနှောင်း (၅၈%) စိုက်ပျိုး
 - မိုးနှောင်းရာသီစိုက်ပျိုးဧရိယာ၏ ၄၉%- ပဲခူးတိုင်း၊ ၂၁%- ရန်ကုန်တိုင်း၊ ၁၅%- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး
 - အများစိုက်ပျိုးသောမျိုး- ရေဆင်း-၁ (၂၁%)၊ ရေဆင်း-၉ (၇%)၊ ရေဆင်း- ၁၁ (၂၃%)၊ ရေဆင်း-၁၄ (၂၇%)

သက်တမ်း - ၆၅-၇၅

- စိုက်ချိန်
- မိုကြိုရာသီ (ဖေဖော်ဝါရီ-မတ်)
 - မိုးရာသီ(မေ-ဇွန်)
 - မိုးနှောင်းရာသီ (အောက်တိုဘာ-နိုဝင်ဘာ)

သီးနှံအမည်- ပဲတီစိမ်း

မျိုးအမည်- ရေဆင်း-၁၁

- ❖ အသက်ရက် - ပင်ထောင်
- ❖ အသက်ရက် - ၅၅ ~ ၆၀
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၀~၂၅
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁၀
- ❖ အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၆.၅
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၂၀ ~ ၂၅
- ❖ အစေ့အရောင် - အစိမ်းရောင်
- ❖ ထူးခြားချက် - အဝါရောင်မိုစေ့ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်၍ ရင့်မှည့်ချိန်ညီညာပြီး ပထမ အကြိမ်၌ သီးတောင့် (၇၅ ရာခိုင်နှုန်း) ရိတ်သိမ်းနိုင်သောမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - စစ်ကိုင်း၊ မကွေး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတွင် ရာသီမရွေး စိုက်ပျိုးနိုင်သောမျိုး
- ❖ အသုံးပြုမှု - ပြည်ပသို့တင်ပို့သည်။

သီးနှံအမည်- ပဲတီစိမ်း

မျိုးအမည်- ရေဆင်း-၁၄

- ❖ အပင်ပုံစံ - ပင်ယောင်နွယ်ယောင်
- ❖ အသက်ရက် - ၆၀ ~ ၆၅
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၅ ~ ၃၀
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁၂
- ❖ အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၆.၀
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၂၅ ~ ၃၀
- ❖ အစေ့အရောင် - စိမ်းရွှင်ရောင်
- ❖ ထူးခြားချက် - အဝါရောင်မိုစေ့နှင့် ရွက်ပြောက်ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်၊ သီးတောင့်နှင့် ပန်းပွင့်များ ဆက်တိုက်သီးပွင့်သောမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - စစ်ကိုင်း၊ မကွေး၊ မန္တလေးနှင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး တွင် ရာသီမရွေး စိုက်ပျိုးနိုင်သောမျိုး
- ❖ အသုံးပြုမှု - ပဲပင်ပေါက်အဖြစ်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်

သီးနှံအမည်- ပဲတီစိမ်း

မျိုးအမည်- ရေဆင်း-၁၅

- ❖ အပင်ပုံစံ - ပင်ယောင်နွယ်ယောင်
- ❖ အသက်ရက် - ၆၅ ~ ၇၀
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၅~ ၃၀
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁၂
- ❖ အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၆.၅
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၂၈ ~ ၃၀
- ❖ အစေ့အရောင် - စိမ်းရွှင်ရောင်
- ❖ ထူးခြားချက် - အဝါရောင်မိုစေ့နှင့် မြစ်ခြောက်ဆွေးရောဂါခံနိုင်၍ သီးတောင့်အက်ကွဲမှု အသင့်အတင့်ခံနိုင် သောမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေး၊ မကွေး၊ ရန်ကုန်နှင့် ပဲခူးတိုင်း ဒေသကြီးတွင် ရာသီမရွေးစိုက်ပျိုးနိုင်သောမျိုး
- ❖ အသုံးပြုမှု - ပဲပင်ပေါက်အဖြစ်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်

သီးနှံအမည်- ပဲတီစိမ်း

မျိုးအမည်- ရေဆင်း-၁၆

- ❖ အပင်ပုံစံ - ပင်ထောင်
- ❖ အသက်ရက် - ၆၅ ~ ၇၀
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၅ ~ ၃၀
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁၂
- ❖ အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၆.၅ ~ ၇.၀
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၂၈ ~ ၃၀
- ❖ အစေ့အရောင် - စိမ်းရွှင်ရောင်
- ❖ ထူးခြားချက် - အဝါရောင်မိုစေ့နှင့် မြစ်ခြောက်ဆွေးရောဂါခံနိုင်၍ ပဲပင်ပေါက်အရည်အသွေးကောင်းသောမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေး၊ မကွေး၊ ရန်ကုန်နှင့် ပဲခူးတိုင်း ဒေသကြီးတွင် ရာသီမရွေး စိုက်ပျိုးနိုင်
- ❖ အသုံးပြုမှု - ပဲပင်ပေါက်အဖြစ်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်

ရိတ်သိမ်းခြင်း၊ ချွေလှေ့ခြင်း

- ပဲတီစိမ်းခူးဆွတ်ရန် အကောင်ဆုံးအချိန်မှာ သီးတောင့်များ (၉၀%) အထက် အနက်ရောင်၊ ကောက်ရိုးရောင်ပြောင်းသည့်အချိန်တွင် ခူးဆွတ်ပါ။
- မျိုးအလိုက်ရင့်မှည့်မှုများ ကွာခြားမှုရှိ၍
 - ရေဆင်း-၁၁ မျိုး - ကောက်သိမ်းခြင်း (၂)ကြိမ်
 - ရေဆင်း-၁၄ မျိုး - ကောက်သိမ်းခြင်း (၂)ကြိမ် မှ (၃)ကြိမ်
 - ရေဆင်း-၁၅ မျိုး - ကောက်သိမ်းခြင်း (၂)ကြိမ် မှ (၃) ကြိမ်
 - ရေဆင်း-၁၆ မျိုး - ကောက်သိမ်းခြင်း (၂)ကြိမ် ဖြင့် ကောက်ယူနိုင်ပါသည်။
- ကောက်ယူပြီးသော မျိုးများကို စက်ဖြင့်ချွေလှေ့ခြင်း၊ လူဖြင့် ပဲထုခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သည့် အခါ မျိုးစေ့များ ရောနှောခြင်းမဖြစ်အောင် အထူးဂရုပြု ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

မတ်ပဲသီးနှံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအခြေအနေ

- ❖ မတ်ပဲစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု- စုစုပေါင်း စိုက်ပျိုးဧရိယာ၏(၉၉-၁၀၀%) မိုးနှောင်း/ဆောင်းရာသီတွင် စိုက်ပျိုး
 - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (၄၂%)၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး (၄၃%)
 - အများဆုံးစိုက်ပျိုးသောမျိုး- ရေဆင်း-၂ (၃၈%)၊ ရေဆင်း-၃ (၃၁%)၊ ဟင်္သာတ/မိုညိုလုံးကြီး (၁၀%)
 - အဝါရောင်မိုစေ့ရောဂါခံနိုင်သောမျိုး ရေဆင်း-၇ (၄%)
 - သီးနှံပုံစံ- စပါးရိတ်သိမ်းအပြား (သီးသန့်)

သီးနှံအမည်- မတ်ပဲ

မျိုးအမည်- ရေဆင်း-၂

- ❖ အသက်ရက် - ၇၀ ~ ၇၅
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၃၅ ~ ၄၀
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၄ ~ ၆
- ❖ အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၅.၀
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၂၅ ~ ၃၀
- ❖ အစေ့အရောင် - အနက်ရောင်(မိုင်း)
- ❖ ထူးခြားချက် - အသက်လျင်အထွက်ကောင်းမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ရန်ကုန်နှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး
- ❖ အသုံးပြုမှု - မတ်ပဲဘယာကြော်၊ အကြော်မှုန့်၊ ပဲပင်ပေါက်အဖြစ် အသုံးပြု၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အများဆုံးတင်ပို့ပါသည်။

သီးနှံအမည်- မတ်ပဲ

မျိုးအမည်- ရေဆင်း-၃

- ❖ အသက်ရက် - ၈၀ ~ ၈၅
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၄၀ ~ ၄၅
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၄ ~ ၆
- ❖ အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၄.၅ ~ ၅.၅
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၂၅ ~ ၃၀
- ❖ အစေ့အရောင် - အနက်ရောင် (ပိုင်း)
- ❖ ထူးခြားချက် - အထွက်ကောင်းမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
- ❖ အသုံးပြုမှု - မတ်ပဲဘယာကြော်၊ အကြော်မှုန့်၊ ပဲပင်ပေါက် အဖြစ်အသုံးပြု။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အများဆုံး တင်ပို့သည်။

သီးနှံအမည်- မတ်ပဲ မျိုးအမည်-ရေဆင်း-၄

- ❖ အသက်ရက် - ၆၅ ~ ၇၀
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၃၀ ~ ၃၅
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၄ ~ ၆
- ❖ အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၄ ~ ၅
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၂၀ ~ ၂၅
- ❖ အစေ့အရောင် - အနက်ရောင် (မိုင်း)
- ❖ ထူးခြားချက် - မိုးရာသီတွင်စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းသောမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - မန္တလေးနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
- ❖ အသုံးပြုမှု - မတ်ပဲဘယာကြော်၊ အကြော်မှုန့်၊ ပဲပင်ပေါက် အဖြစ်အသုံးပြု။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အများဆုံး တင်ပို့သည်။

သီးနှံအမည်- မတ်ပဲ မျိုးအမည်-ရေဆင်း-၅

- ❖ အသက်ရက် - ၁၀၀ ~ ၁၁၀
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၀ ~ ၃၀
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၄ ~ ၆
- ❖ အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၆.၂
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၂၀ ~ ၂၅
- ❖ အစေ့အရောင် - အနက်ရောင် (မိုင်း)
- ❖ ထူးခြားချက် - ဈေးကွက်ဝင် အစေ့ကြီးမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - နေပြည်တော်၊ စစ်ကိုင်းနှင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
- ❖ အသုံးပြုမှု - မတ်ပဲဘယာကြော်၊ အကြော်မှုန့်၊ ပဲပင်ပေါက်အဖြစ်အသုံးပြု၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အများဆုံးတင်ပို့သည်။

သီးနှံအမည်- မတ်ပဲ
မျိုးအမည်-ပုလဲထွန်း

- ❖ အသက်ရက် - ၉၅ ~ ၁၀၀
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၀ ~ ၂၅
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၄ ~ ၆
- ❖ အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၇.၀
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၂၀ ~ ၂၅
- ❖ အစေ့အရောင် - အနက်ရောင်၊ ချက်အဖြူရောင်
- ❖ ထူးခြားချက် - ဈေးကွက်ဝင်အစေ့အရောင်
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - နေပြည်တော်၊ စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေးနှင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး
- ❖ အသုံးပြုမှု - မတ်ပဲဘယာကြော်၊ အကြော်မှုန့်၊ ပဲပင်ပေါက် အဖြစ်အသုံးပြု၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အများဆုံး တင်ပို့သည်။

သီးနှံအမည်- မတ်ပဲ မျိုးအမည်-ရေဆင်း-၆

- ❖ အသက်ရက် - ၉၀ ~ ၉၅
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၄၀ ~ ၄၅
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၅ ~ ၆
- ❖ အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၅.၅
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၃၀ ~ ၄၀
- ❖ အစေ့အရောင် - အနက်ရောင် (တောက်)
- ❖ ထူးခြားချက် - ဖားဥမှိုရောဂါခံနိုင်သော အထွက်ကောင်းမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - နေပြည်တော်၊ ပဲခူး၊ ဧရာဝတီနှင့် ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး၊ စပါးပြီးသီးထပ်စိုက်နိုင်
- ❖ အသုံးပြုမှု - မတ်ပဲဘယကြော်၊ အကြော်မှုန့်၊ ပဲပင်ပေါက် အဖြစ်အသုံးပြု။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အများဆုံး တင်ပို့သည်။

သီးနှံအမည်- မတ်ပဲ

မျိုးအမည်-ရေဆင်း-၇

- ❖ အသက်ရက် - ၈၀ ~ ၈၅
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၃၀ ~ ၄၀
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၅ ~ ၆
- ❖ အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၅.၅
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၂၀ ~ ၂၅
- ❖ အရောင် - အနက်ရောင်(တောက်)
- ❖ ထူးခြားချက် - အဝါရောင်မိုစေ့ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်ပြီး ရာသီမရွေး စိုက်ပျိုးနိုင်သောမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - နေပြည်တော်၊ ပဲခူး၊ ဧရာဝတီနှင့် ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး
- ❖ အသုံးပြုမှု - မတ်ပဲဘယာကြော်၊ အကြော်မှုန့်၊ ပဲပင်ပေါက် အဖြစ်အသုံးပြု၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အများဆုံး တင်ပို့သည်။

ကုလားပဲ (အနီ နှင့် အဖြူ)

သီးနှံအမည်- ကုလားပဲ

သီးနှံအမည်- ရေဆင်း-၃

- ❖ အမျိုးအစား - အဖြူမျိုး
- ❖ အသက်ရက် - ၈၀ ~ ၈၅
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၅ ~ ၃၀
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁
- ❖ အစေ့ ၁၀၀ အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၂၈
- ❖ တစ်ဧကအထွက် (တင်း) - ၂၀ ~ ၂၂
- ❖ အစေ့အရောင် - နို့နှစ်ရောင်
- ❖ ထူးခြားချက် - အသက်လျင်မျိုးဖြစ်သောကြောင့်
တောင်သူများ ကြိုက်နှစ်သက်သောမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေးနှင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး
- ❖ ပြည်တွင်း အသုံးပြုမှု - ပဲခြမ်း၊ ဘယာကြော်၊ ပဲကြာဆံ
- ❖ ပြည်ပတင်ပို့ခြင်း - ပြည်ပတင်ပို့ပါသည်။

သီးနှံအမည်- ကုလားပဲ

သီးနှံအမည်- ရေဆင်း-၄

- ❖ အမျိုးအစား - အနီမျိုး
- ❖ အသက်ရက် - ၈၀ ~ ၈၅
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၀ ~ ၂၅
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁-၂
- ❖ အစေ့ ၁၀၀ အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၂၂
- ❖ တစ်ဧကအထွက် (တင်း) - ၁၈ ~ ၂၀
- ❖ အစေ့အရောင် - နီဝါရောင်
- ❖ ထူးခြားချက် - အသက်လျင်မျိုးဖြစ်သောကြောင့် တောင်သူများ ကြိုက်နှစ်သက်သောမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - မန္တလေးနှင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး
- ❖ ပြည်တွင်း အသုံးပြုမှု - ပဲမှုန့်၊ ဘယာကြော်၊ ပဲကြာဆံ
- ❖ ပြည်ပတင်ပို့ခြင်း - ပြည်ပတင်ပို့ပါသည်။

သီးနှံအမည်- ကုလားပဲ

သီးနှံအမည်- ရေဆင်း-၆

- ❖ အမျိုးအစား
 - ❖ အသက်ရက်
 - ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့်
 - ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့
 - ❖ အစေ့ ၁၀၀ အလေးချိန် (ဂရမ်)
 - ❖ တစ်ဧကအထွက် (တင်း)
 - ❖ အစေ့အရောင်
 - ❖ ထူးခြားချက်
- အနီမျိုး
 - ၉၀ ~ ၉၅
 - ၃၀ ~ ၃၅
 - ၁
 - ၃၀
 - ၂၅ ~ ၂၈
 - နီဝါရောင်
 - အပူဒဏ်ခံနိုင်သောမျိုးဖြစ်
သောကြောင့် စပါးသီးထပ်နှင့်
စိုက်ချိန်နောက်ကျသောဒေသများ
တွင် အများဆုံးစိုက်ပျိုးသောမျိုး
 - စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေးနှင့် မကွေး
တိုင်းဒေသကြီး
 - ပဲခူး၊ ပဲခမ်း၊ ဘယာကြော်၊
ပဲကြာဆံ
 - ပြည်ပတင်ပို့ပါသည်။

သီးနှံအမည်- ကုလားပဲ

သီးနှံအမည်- ရေဆင်း-၈

- ❖ အမျိုးအစား - အဖြူမျိုး
- ❖ အသက်ရက် - ၈၅ ~ ၉၀
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၅ ~ ၃၅
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁
- ❖ အစေ့ ၁၀၀ အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၃၂
- ❖ တစ်ဧကအထွက် (တင်း) - ၂၅ ~ ၂၈
- ❖ အစေ့အရောင် - အဖြူရောင်
- ❖ ထူးခြားချက် - အသက်လျင်အစေ့ကြီးမျိုး ဖြစ်သောကြောင့် ပြည်ပ ဈေးကွက်အတွက် အများဆုံး စိုက်ပျိုးသောမျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေးနှင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး
- ❖ ပြည်တွင်း အသုံးပြုမှု - ပဲမှုန့်၊ ပဲခြမ်း၊ ဘယာကြော်၊ ပဲကြာဆံ
- ❖ ပြည်ပတင်ပို့ခြင်း - ပြည်ပတင်ပို့ပါသည်။

သီးနှံအမည်- ကုလားပဲ

သီးနှံအမည်- ရေဆင်း-၁၂

- ❖ အမျိုးအစား - အနီမျိုး
- ❖ အသက်ရက် - ၈၅ ~ ၉၀
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၃၅ ~ ၄၀
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁
- ❖ အစေ့ ၁၀၀ အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၃၂
- ❖ တစ်ဧကအထွက် (တင်း) - ၂၅ ~ ၃၀
- ❖ အစေ့အရောင် - နီဝါရောင်
- ❖ ထူးခြားချက် - အစေ့ကြီး အသက်လျင်မျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေးနှင့် မကွေး
တိုင်းဒေသကြီး
- ❖ ပြည်တွင်း အသုံးပြုမှု - ပဲမှုန့်၊ ပဲခြမ်း၊ ဘယာကြော်၊
ပဲကြာဆံ
- ❖ ပြည်ပတင်ပို့ခြင်း - ပြည်ပတင်ပို့ပါသည်။

သီးနှံအမည်- ကုလားပဲ

သီးနှံအမည်- ရေဆင်း-၁၃

- ❖ အမျိုးအစား - အဖြူမျိုး
- ❖ အသက်ရက် - ၈၅ ~ ၉၀
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၃၅ ~ ၄၀
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁
- ❖ အစေ့ ၁၀၀ အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၃၅
- ❖ တစ်ဧကအထွက် (တင်း) - ၂၅ ~ ၃၀
- ❖ အစေ့အရောင် - အဖြူရောင်
- ❖ ထူးခြားချက် - အစေ့ကြီး အသက်လျင်မျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေးနှင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး
- ❖ ပြည်တွင်း အသုံးပြုမှု - ပဲခြမ်း၊ ဘယာကြော်၊ ပဲကြာဆံ
- ❖ ပြည်ပတင်ပို့ခြင်း - ပြည်ပတင်ပို့ပါသည်။

သီးနှံအမည်- ကုလားပဲ

သီးနှံအမည်- ဇလုပ်-၁

- ❖ အမျိုးအစား - အနီမျိုး
- ❖ အသက်ရက် - ၉၀ ~ ၉၅
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၄၀ ~ ၄၅
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁
- ❖ အစေ့ ၁၀၀ အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၃၅ ~ ၃၇
- ❖ တစ်ဧကအထွက် (တင်း) - ၃၀ ~ ၃၅
- ❖ အစေ့အရောင် - နီဝါရောင်
- ❖ ထူးခြားချက် - အစေ့ကြီး အသက်လတ်မျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေးနှင့် မကွေး တိုင်းဒေသကြီး
- ❖ ပြည်တွင်း အသုံးပြုမှု - ပဲမှုန့်၊ ပဲခြမ်း၊ ဘယာကြော်၊ ပဲကြာဆံ
- ❖ ပြည်ပတင်ပို့ခြင်း - ပြည်ပတင်ပို့ပါသည်။

ပဲပုပ် (ရေဆင်း-၁၅)

သီးနှံအမည်- ပဲပုပ်

သီးနှံအမည်- ရေဆင်း-၁၅

- ❖ အသက်ရက် - ၁၁၀ ~ ၁၁၅
- ❖ တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၅၀ ~ ၇၀
- ❖ တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၂~၃
- ❖ အစေ့ ၁၀၀ အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၁၃~၁၄
- ❖ တစ်ဧကအထွက် (တင်း/ဧက) - ၂၈ ~ ၃၀
- ❖ ဆီပါဝင်မှုရာနှုန်း - ၁၉.၄
- ❖ အသားဓါတ်ပါဝင်မှုရာနှုန်း - ၃၇.၄
- ❖ ထူးခြားချက် - သီးတောင့်ပါဝင်မှုများပြီး အထွက်နှုန်း တည်ငြိမ်သောကြောင့် ဒေသမရွေး စိုက်ပျိုးနိုင်သော အထွက်ကောင်း ပဲပုပ်မျိုး
- ❖ သင့်တော်သည့်ဒေသ - ရှမ်းနှင့် ကချင်ပြည်နယ်
- ❖ ပြည်တွင်းအသုံးပြုမှု - တို့ဟူး၊ ပဲပြား၊ ပဲနို့၊ တိရစ္ဆာန်စာ

ပဲမျိုးစုံသီးနှံများ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရာတွင် လိုက်နာဆောင်ရွက်သင့်သည့် အချက်များ

- ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်သောမျိုးများ၊ အထွက်နှုန်းကောင်းသောမျိုးများအား ရွေးချယ်၍ စိုက်ပျိုးပါ။
- မျိုးစေ့အားအပင်ပေါက်နှုန်းစမ်းသပ်၍ အပင်ပေါက်(၉၀)ရာခိုင်နှုန်း အထက်ရှိသော မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များအား ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးပါ။
- မစိုက်ပျိုးမှီအချိန်တွင်မျိုးစေ့အား မှိုသတ်ဆေး (သို့မဟုတ်) မျိုးစေ့လူးနယ်ဆေး (ပဲမြစ်ဖုဇီဝမြေဩဇာ) လူးနယ်၍ စိုက်ပျိုးပါ။
- စိုက်ချိန်- အောက်တိုဘာ-နိုဝင်ဘာလအတွင်း စိုက်ပျိုးပါ။
- ရောဂါပိုးမွှားကျရောက် ကျရောက်မှုအား စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ပါ။

အများဆုံးစိုက်ပျိုးသော
ပဲမျိုးများ

မတ်ပဲသီးနှံစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ

- မြေချဉ်ငန်ဓာတ်(၆.၅ ~ ၇.၀) အတွင်းရှိသော မြေများတွင် စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ရေထုတ်ရန်လွယ်ကူပြီး အနည်းငယ်စေးသော မြေသား အနက်ရောင်ရှိသည့် မြေများတွင် ဖြစ်ထွန်းမှု အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။
- အပင်ပေါက်ရာခိုင်နှုန်း(၈၅ ~ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်း အထက်) ရှိသော မတ်ပဲမျိုးများကို အသုံးပြုပါ။
- အပင်ငယ်စဉ် မှိုရောဂါများ ကျရောက်ဖျက်ဆီးလေ့ရှိသဖြင့် မစိုက်မီ မျိုးစေ့အား တစ်ဧကလျှင်(၈~၁၀ ပြည်)ကို မှိုသတ်ဆေး တစ်မျိုးမျိုး (၁၀ ဂရမ်နှုန်း) ဖြင့် လူးနယ်စိုက်ပျိုးပါ။
- စိုက်ပျိုးချိန်တွင် တစ်ဧကလျှင် ပဲမြစ်ဖုဖီဝမြေဩဇာတစ်ထုပ်နှုန်း မျိုးစေ့နှင့် လူးနယ်စိုက်ပျိုးပါ။
- အမြင့်ဆုံးအထွက် ရရှိရန် တစ်ဧကလျှင် ယူရီးယား (၂၈) ပေါင်၊ တီစူပါ (၅၆) ပေါင်၊ ပိုတက်ရှ် (၂၈) ပေါင် နှင့် နွားချေးလှည်း (၅ ~ ၁၀) စီးနှုန်း မြေခံတွင် ထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးပါ။
- အဝါရောင်မိုစေ့ရောဂါ ကျရောက်မှု လျော့နည်းစေရန် အတွက် နိုဝင်ဘာလ ဒုတိယပတ်အတွင်း စိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။
- မြေတွင်းအောင်းပိုးနှင့် ပင်စည်ထိုးယင် ကာကွယ်နိုင်ရန် အတွက် မြေအောင်းပိုးသတ်ဆေး (၃) ကီလိုဂရမ်ကို စိုက်ကြောင်းတွင် ထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးပါ။

- အဝါရောင်မိုစေ့ရောဂါ ခံနိုင်သည့် မတ်ပဲ ရေဆင်း-၇ ကဲ့သို့သော မျိုးများကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးပါ။
- တစ်ဧကလျှင် အပင်ဦးရေ (၁၀၀၀၀၀) အပြည့်အဝ ရရှိစေရန် တန်းကြား (၁.၅) ပေ၊ ပင်ကြား (၄) လက်မ ထား၍ စိုက်ပျိုးပါ။
- အပင်ပေါက်ပြီး (၂) ပတ်သားမှ စ၍ ပန်းပွင့်ချိန်ထိ ပေါင်းမြက် ကင်းစင်အောင် ဆောင်ရွက်ပါ။ လိုအပ်ပါက ပန်းပမ္ပင်ခင်တွင် တစ်ကြိမ်၊ သီးတောင့်ဖြစ်ထွန်းချိန်တွင် တစ်ကြိမ် ရေသွင်းပါ။
- အပင်ငယ်စဉ်တွင် ပင်စည်ထိုးယင် ကျရောက်တတ်သောကြောင့် အပင်ပေါက်စုံပြီး (၇ ~ ၁၀) ရက်သားခန့်တွင် စိမ့်ပျံ အာနိသင်ရှိသော ပိုးသတ်ဆေးများအား သတ်မှတ်ထားသော နှုန်းအတိုင်း ဖျန်းပါ။
- သီးတောင့်အားလုံး၏ (၈၀ ~ ၉၀) ရာခိုင်နှုန်း ရင့်မှည့်ချိန်တွင် ရိတ်သိမ်းပါ။

ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ
ပဲမျိုးစုံသီးနှံသုတေသနဌာနစု
ယာသီးနှံသုတေသနဌာနခွဲ
စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (ရုံးချုပ်)
ရေဆင်း၊ ဧယျာသီရိမြို့နယ်၊ နေပြည်တော်။

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန
ရေဆင်း၊ နေပြည်တော်။

ရေဆင်းမတ်ပဲမျိုးများ၏
အရည်အချင်းလက္ခဏာများနှင့်
စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ

ပဲမျိုးစုံသီးနှံသုတေသနဌာနစု

ရေဆင်းမတ်ပဲ - ၂

- အသက်ရက် - ၇၀ - ၇၅
- ၅၀ % ပန်းပွင့်ရက် - ၃၅
- တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၃၅ - ၄၀
- တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၄- ၆
- အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၅.၀
- အထွက်နှုန်း(တင်း/ဧက) - ၂၅ - ၃၀
- အစေ့အရောင် - အနက်ရောင်မှိုင်း
- ထူးခြားချက် - အသက်လျင်၊ စပါးပြီးသီးထပ်အဖြစ်စိုက်ပျိုးနိုင်၊ လင်းတာတုံ့ပြန်မှုရှိသောမျိုး

ရေဆင်းမတ်ပဲ - ၄

- အသက်ရက် - ၆၅ - ၇၀
- ၅၀ % ပန်းပွင့်ရက် - ၃၂
- တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၃၀ - ၃၅
- တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၄- ၆
- အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၄- ၅
- အထွက်နှုန်း(တင်း/ဧက) - ၂၀ - ၂၅
- အစေ့အရောင် - အနက်ရောင်မှိုင်း
- ထူးခြားချက် - မိုးရာသီတွင်ဖြစ်ထွန်းသောမျိုး

ရေဆင်းမတ်ပဲ - ၇

- အသက်ရက် - ၈၀ - ၈၅
- ၅၀ % ပန်းပွင့်ရက် - ၄၅ - ၅၀
- တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၃၀ - ၄၀
- တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၅- ၆
- အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၅.၅
- အထွက်နှုန်း(တင်း/ဧက) - ၂၀ - ၂၅
- အစေ့အရောင် - အနက်ရောင်တောက်
- ထူးခြားချက် - အဝါရောင်မိုစေ့ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်ပြီး ရာသီမရွေး စိုက်ပျိုးနိုင်သောမျိုး

ရေဆင်းမတ်ပဲ - ၅

- အသက်ရက် - ၁၀၀ - ၁၁၀
- ၅၀ % ပန်းပွင့်ရက် - ၄၅ - ၅၀
- တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၀ - ၃၀
- တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၄- ၆
- အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၆.၂
- အထွက်နှုန်း(တင်း/ဧက) - ၂၀ - ၂၅ တင်း
- အစေ့အရောင်၊ ချက်အရောင် - အနက်ရောင်၊ အဖြူရောင်
- ထူးခြားချက် - စပါးအပြီးသီးထပ်အဖြစ်စိုက်နိုင်သောမျိုး

ရေဆင်းမတ်ပဲ - ၆

- အသက်ရက် - ၉၀ - ၉၅
- ၅၀ % ပန်းပွင့်ရက် - ၃၅ - ၃၇
- တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၄၀ - ၄၅
- တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၅- ၆
- အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၅.၅
- အထွက်နှုန်း(တင်း/ဧက) - ၃၀ - ၄၀
- အစေ့အရောင် - အနက်ရောင်တောက်
- ထူးခြားချက် - ဖားဥရွှံ့ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်သောအထွက်ကောင်းမျိုး

ရေဆင်းပုလဲထွန်း

- အသက်ရက် - ၉၅ - ၁၁၀
- ၅၀ % ပန်းပွင့်ရက် - ၄၅ - ၅၀
- တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၀ - ၂၅
- တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၄- ၆
- အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၇.၀
- အထွက်နှုန်း(တင်း/ဧက) - ၂၀ - ၂၅
- အစေ့အရောင်၊ ချက်အရောင် - အနက်ရောင်၊ အဖြူရောင်
- ထူးခြားချက် - စပါးအပြီး သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးနိုင်သောမျိုး

ပဲတီစိမ်းသီးနှံစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ

- မြေချဉ်ငန်ဓာတ် (၆.၅-၇.၀) အတွင်းရှိ နန်းမြေနှင့် သဲနန်းမြေ များတွင် စိုက်ပျိုးပါ။
- စိုက်ချိန်မှန်စိုက်ပျိုးပါ။ မိုးကြိုရာသီ (ဖေဖော်ဝါရီလလယ်မှ မတ်လ)၊ မိုးရာသီ (မေလ မှ ဇွန်လလယ်)၊ မိုးနှောင်းရာသီ (အောက်တိုဘာလလယ်မှ နိုဝင်ဘာလလယ်ထိ)။
- အပင်ပေါက်ရာခိုင်နှုန်း ကောင်းသောမျိုး (၈၅-၉၀ ရာခိုင်နှုန်း အထက်)၊ အဝါရောင်မို့စေ့ရောဂါ ဒဏ်ခံနိုင်သော ပဲတီစိမ်းမျိုး များကို အသုံးပြုပါ။
- စိုက်ပျိုးချိန်တွင် တစ်ဧကလျှင် ပဲမြစ်ဖုစီဝမြေဩဇာ တစ်ထုပ် နှုန်း မျိုးစေ့နှင့် လူးနယ်စိုက်ပျိုးပါ။
- အပင်ငယ်စဉ် မှီရောဂါများ ကျရောက်ဖျက်ဆီးလေ့ရှိသဖြင့် မှီသတ်ဆေး တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် လူးနယ်စိုက်ပျိုးပါ။
- မြေတွင်းအောင်းပိုးနှင့် ပင်စည်ထိုးယင် ကာကွယ်နိုင်ရန် အတွက် မြေအောင်းပိုးသတ်ဆေး (၃)ကီလိုဂရမ်ကို စိုက် ကြောင်းတွင် ထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးပါ။
- တစ်ဧကလျှင် အပင်ဦးရေ (၁၀၀၀၀၀) အပြည့်အဝ ရရှိစေရန် တန်းကြား (၁.၅ ပေ)၊ ပင်ကြား (၃-၄ လက်မ)၊ ထား၍ စိုက်ပျိုးပါ။
- တစ်ဧကလျှင် ယူရီးယား (၂၈) ပေါင်၊ တီစူပါ (၅၆) ပေါင်၊ ပိုတက်ရှ် (၂၈) ပေါင် နှင့် နွားချေး လှည်း (၅-၁၀) စီးနှုန်း မြေခံတွင် ထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးပါ။
- ပေါင်းမြက်များကို အပင်ငယ်စဉ်တွင် နိုင်နင်းအောင် နှိမ်နင်းပါ။
- အပင်ငယ်စဉ်တွင် ပင်စည်ထိုးယင်၊ ရွက်လိပ်ရွက်ကပ်၊ ငမြောင်တောင်နှင့် ခူမွေးရှည်၊ ပန်းပွင့်ချိန်တွင် ပွင့်ထွေး ရွက်ထွေးပိုးနှင့် သီးလုံးဖောက်ပိုးများကို ထိရောက်စွာ ကာကွယ် နှိမ်နင်းပါ။
- လိုအပ်ပါက ပန်းမပွင့်ခင်တွင် တစ်ကြိမ်၊ သီးတောင့်ဖြစ်ထွန်း ချိန်တွင် တစ်ကြိမ် ရေသွင်းပါ။
- သီးတောင့်များ ဆွတ်ခူးခြင်းကို အနည်းဆုံး (၂) ကြိမ် ပြုလုပ်ပါ။

ရေဆင်းပဲတီစိမ်း - ၁

- အသက်ရက် - ၇၀ ~ ၇၅
- တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၁၈ ~ ၂၀
- တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁၀
- အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၆.၅
- အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၂၀ ~ ၂၂
- အစေ့အရောင် - စိမ်းဝါရောင်
- ထူးခြားချက် - ရင့်မှည့်ချိန် သီးတောင့် အဝါရောင်၊ ပြည်ပ ဈေးကွက်ဝင် ပဲပင်ပေါက်အရည်အသွေးရှိသောမျိုး

ရေဆင်းပဲတီစိမ်း - ၉

- အသက်ရက် - ၇၀ ~ ၇၅
- တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၀ ~ ၂၂
- တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁၀
- အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၆.၅ ~ ၇.၀
- အထွက်နှုန်း (တင်း ~ ဧက) - ၂၀ ~ ၂၅
- အစေ့အရောင် - အစိမ်းရောင်
- ထူးခြားချက် - အစေ့ကြီး၊ အထွက်ကောင်း

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန
ရေဆင်း၊ နေပြည်တော်။

**ရေဆင်းပဲတီစိမ်းမျိုးများ၏
အရည်အချင်းလက္ခဏာများနှင့်
စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ**

ပဲမျိုးစုံသီးနှံသုတေသနဌာနမှ

ရေဆင်းပဲတီစိမ်း - ၁၁

- အသက်ရက် - ၅၅ - ၆၀
- အပင်ပုံစံ - ပင်ထောင်
- တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၀ - ၂၅
- တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁၀
- အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၆.၅
- အထွက်နှုန်း(တင်း/ဧက) - ၂၀ - ၂၅
- အစေ့အရောင် - အစိမ်းရောင်

ထူးခြားချက် - အဝါရောင်မိုစေ့ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်၊ ရာသီမရွေး စိုက်ပျိုးနိုင်၊ ရင့်မှည့်ချိန်ညီညာ၍ ပထမအကြိမ်၌ သီးတောင့် (၇၅ ရာခိုင်နှုန်း)ရိတ်သိမ်းနိုင်

ရေဆင်းပဲတီစိမ်း - ၁၄

- အသက်ရက် - ၆၀ - ၆၅
- အပင်ပုံစံ - ပင်ယောင်နွယ်ယောင်
- တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၅ - ၃၀
- တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁၂
- အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၆.၀
- အထွက်နှုန်း(တင်း/ဧက) - ၂၅ - ၃၀
- အစေ့အရောင် - စိမ်းရွှင်ရောင်

ထူးခြားချက် - အဝါရောင်မိုစေ့နှင့် ရွက်ပြောက်ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်၊ ရာသီမရွေး စိုက်ပျိုးနိုင်၊ သီးတောင့်နှင့် ပန်းပွင့်များ ဆက်တိုက်သီးပွင့်သောမျိုး

ရေဆင်းပဲတီစိမ်း - ၁၅

- အသက်ရက် - ၆၅ - ၇၀
- အပင်ပုံစံ - ပင်ယောင်နွယ်ယောင်
- တစ်ပင်ပါသီးတောင့် - ၂၅ - ၃၀
- တစ်တောင့်ပါအစေ့ - ၁၂
- အစေ့ (၁၀၀) အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၆.၅
- အထွက်နှုန်း(တင်း/ဧက) - ၂၈ - ၃၀
- အစေ့အရောင် - စိမ်းရွှင်ရောင်

ထူးခြားချက် - အဝါရောင်မိုစေ့နှင့် မြစ်ခြောက်ဆွေးရောဂါဒဏ်ခံနိုင်၊ ရာသီမရွေးစိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး သီးတောင့်အက်ကွဲမှုဒဏ် အသင့်အတင့်ခံနိုင်သောမျိုး

ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ
 ပဲမျိုးစုံသီးနှံသုတေသနဌာနမှ
 ယာသီးနှံသုတေသနဌာနခွဲ
 စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (ရုံးချုပ်)၊
 ရေဆင်း၊ ဧယျာသီရိမြို့နယ်၊ နေပြည်တော်။

- ပေါင်းသတ်ဆေး အသုံးပြုပုံစံက ပဲတီစိမ်းတွင် မူလအရက် (၃-၄) ရက် ထွက်သည့်အချိန် ပေါင်းမြှောက်များ သေးလည်သည့်ကာလတွင် နှာဖြင့် ထယ်ပေးကြောင်းကိုကြိုငြင်း တောင်တင်စက်ဖြင့် တောင်တင်ပေးခြင်း အားဖြင့် ပေါင်းမြှောက်များအား ရှင်းလင်းပါ။

ရောဂါပိုးမွှား နှိမ်နင်းခြင်း

- ကြိုတင်ကာကွယ်သည့် နည်းလမ်းအဖြစ် ပိုးမွှားရောဂါမရှိမီရည်ရှိသည့် မျိုးအား ရွေးချယ်ရိုက်ပျိုးပါ။
- ပိုးမွှားရောဂါ တောင်ကုရောက်ချိန် (သို့မဟုတ်) မကျရောက်မီ ကြိုတင်၍ ဆေးဖျန်းထားခြင်းဖြင့် ကာကွယ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။
- ဆေးဖျန်းရာတွင်လည်း ကျရောက်နေသည့် ပိုးမွှားရောဂါနှင့် ကိုက်ညီသည့် ဆေး ဟုတ်/မဟုတ်ကို သေချာစွာ စစ်ဆေးပြီး မိမိတို့ နိုက်ပျိုးထားသည့် သီးနှံ ကျရောက်သည့် ပိုးမွှားရောဂါနှင့် ကိုက်ညီသည့် ဆေးကိုသာ အသုံးပြုပါ။
- မျိုးစေ့များကို မရိုက်ပျိုးမီ ပိုသတ်ဆေး ခိုသတ်ဆေးတို့ဖြင့် ပိုသတ်ပြီးမှသာ နိုက်ပျိုးပါ။
- မိမိတို့ ဒေသတွင်အဖြစ်များသည့် ရောဂါအမျိုးအစားအား နှစ်စဉ် မပြန်ပွားမီ ကြိုတင်ဆေးဖျန်းပါ။
- ပိုးမွှားများသည် အပင်ငယ်စဉ်အရွယ်မှ တောင်ကုရောက်သည့်အတွက် အပင်ပေါက်ပြီးချိန်မှစ၍ မရိုက်သိမ်းစီ အချိန်အထိ (၅) ရက်မှ (၇) ရက် ကြားလျှင် တစ်ကြိမ်နှုန်းဖြင့် တားဆီးနှိမ်နင်းပါ။
- ဆေးဖျန်းရာတွင် ဆေးကမ်းမျိုးတည်းကိုသာ ဆက်တိုက် အသုံးပြုပါက အကျိုးထိရောက်မှု လျော့နည်းလာသည့် အတွက် မတူညီသည့် ဆေး (၂-၃) မျိုးကို အလဲအလှယ်ပြုလုပ်၍ အသုံးပြုသွားရန်နှင့် ဆေးဖျန်းရာ တွင်လည်း တစ်ခင်းလုံး နှံ့စပ်ဆောင် ဖျန်းပေးပါ။

ရာသီချိန်တွင် နိုက်သိမ်းခြင်း

- ပဲတီစိမ်းသည် အခြားသောပင်များနှင့် မတူသည့်အတွက် အကြိမ်ကြိမ် ဆွတ်ခူးခြင်း မပြုလုပ်ဘဲ တစ်ကြိမ်တည်းသာ ဆွတ်ခူးပါက သီးတောင့်အားလုံးတွင် အနေမတည့်ခြင်း အရည်အသွေးလျော့ကျခြင်း သေတ္တာပြဿနာများ ရှိပါသည်။
- နိုက်ပျိုးချိန်နှင့် နိုက်ပျိုးသည့်မျိုးအပေါ်လိုက်၍ (၁-၂) ကြိမ်ဆွတ်ခူးရခြင်း (၂-၃) ကြိမ် ဆွတ်ခူးရခြင်းစသည့် အကဲအခံများ ရှိပါသည်။
- လက်ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ဆွတ်ခူးရသည့် အခြေအနေတွင် လုပ်အားခစရိတ် အများအပြား ကုန်ကျပြီး စရိတ် ကျယ်ကျယ် နိုက်ပျိုးပါက လူအင်အား အများအပြား လိုအပ်ပါသည်။

- ပဲတီစိမ်းဆွတ်ခူးရန် အကောင်အထူးဆန်းရာ သီးတောင့်များ (၅၀) ရာခိုင်နှုန်း အထက် အနက်ရောင် ပြောင်းသည့် အချိန် ဖြစ်ပါသည်။
- ရေဆင်း-၁၁ မျိုးကို ရာသီချိန်တွင် နိုက်သည့်အခါ သီးတောင့်များ တောင်ရင့်ပျဉ်းချိန်မှစ၍ (၂၀) ရက်ကြားလျှင် တစ်ကြိမ်နှုန်းဖြင့် (၂) ကြိမ် ဆွတ်ခူးရန်နှင့် ပေါင်းရိုက်သိမ်းအပြီး နောက်ကျမှ နိုက်သည့်အခါမျိုးတွင် သီးတောင့် အားလုံး ရင့်မှည့်ပြီးချိန်တွင် (၁) ကြိမ်သာ ဆွတ်ခူးရန် ဖြစ်ပါသည်။
- ရေဆင်း-၁၄ မျိုးကို ရာသီချိန်တွင် နိုက်သည့်အခါ သီးတောင့်များ တောင် ရင့်မှည့်ချိန်မှစ၍ (၁၅) ရက်ကြား လျှင် တစ်ကြိမ်နှုန်းဖြင့် (၃) ကြိမ် ခူးဆွတ်ရန်နှင့် ပေါင်းရိုက်သိမ်းအပြီး နောက်ကျမှ နိုက်သည့်အခါမျိုးတွင် သီးတောင့်များ တောင်ရင့်မှည့်ချိန်မှစ၍ (၂၀) ရက် ကြားလျှင် တစ်ကြိမ်နှုန်း ဖြင့် (၂) ကြိမ် ခူးဆွတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

အခြောက်လှန်းခြင်းနှင့် သိုလှောင်ခြင်း

- မြောက်သွေရာသီချိန်ဖြစ်ပါက မြေလွှာပေါ်ရောက် နေရာတွင် ဖြန့်၍ လှန်းခြင်းဖြင့် မြောက်သွေလွယ်သော်လည်း နိုက်ရာသီအချိန်တွင် နိုက်သိမ်းခြင်းမပြုပါက အခြောက်ခံစက် (သို့မဟုတ်) ဖိပတ်စေသည့် အသုံးဆောင်များအား အသုံးပြု၍ အနိမ့်စာတ် ပါဝင်မှုအား လျော့ချရန် အရေးကြီးပါသည်။
- ပဲတီစိမ်းသည် သိုလှောင်ထားချိန်တွင် ပိုက်လှုပ်သဖြင့် အအေးခန်း (သို့မဟုတ်) ဝလပတ်စီဆိတ် အကြည်များ ဖြင့် ထုတ်ပိုပြီးမှ သိုလှောင် သိမ်းဆည်းပါ။
- နိုက်သိမ်းခြင်းလျှင်လျှင် မျိုးစေ့များအား အနိမ့်စာတ်ပါဝင်မှု (၁၄) ရာခိုင်နှုန်းအောက် ဖြစ်အောင်သေချာစွာ အခြောက်လှန်းပြီးမှ သိုလှောင်ပါ။
- မြေလွှာပေါ်မျိုးစေ့များအား သန့်စင်ပြီးနောက် ပိုက်ထားသည့် မျိုးစေ့များ အက်ကွဲနေသည့် မျိုးစေ့များအား ရွေးထုတ်ပြီးမှ သိမ်းဆည်းပါ။

ဘေးကင်းလုံခြုံ အထွက်တိုး ပဲတီစိမ်း စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု နည်းပညာ

ပဲတီစိမ်း သက်တမ်း

နိုက်ပျိုးခြင်း	မျိုးညှောင်ပေါက်ကာလ	ကြီးထွားမှုကာလ	ဝန်ပွဲကာလ	သီးတောင့် ဖြစ်ထွန်းချိန်	သီးတောင့် ရင့်မှည့်ချိန်	နိုက်သိမ်းချိန်
နိုက်သည့်ရက်	၂ - ၅ ရက်	၃၀ - ၃၅ ရက်	၁၀ - ၁၅ ရက်	၂၀ - ၃၀ ရက်	၃ - ၅ ရက်	
မျိုးစေ့အစီအစဉ်	ပေါင်းမြှောက်ပေါင်းထွက်သည့်	ရောဂါနှင့် မျိုးစေ့ပျက်စီးမှု	ရောဂါနှင့် မျိုးစေ့ပျက်စီးမှု	ရောဂါနှင့် မျိုးစေ့ပျက်စီးမှု	ရောဂါနှင့် မျိုးစေ့ပျက်စီးမှု	ရောဂါနှင့် မျိုးစေ့ပျက်စီးမှု
နိုက်ပျိုးခြင်း	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်
ရေပျံ့ခြင်း	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်
အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်	အပင်အရွယ်

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ကိုပီအာမြန်မာစင်တာ

အဆင့်အလိုက် အရေပါသည့် ခိုက်ဖျိုးနည်းပညာများ

အဆင့်ဆင့်	အရေပါသည့် ခိုက်ဖျိုးနည်းပညာများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ခိုက်ဖျိုးချိန်	• မိုးနှင့် မိုးရေငါးရောင်တို့တွင် ဆက်တိုက် ခိုက်ဖျိုးပြီး ပြန်မာနိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းဒေသများတွင် မိုးရာသီ၌ ရေပေါင်း ခိုက်ခဏာ (၅၅) ရာခိုင်နှုန်း ခိုက်ဖျိုးကြသည်။ ခိုက်ဖျိုးချိန်မှာ မေလမှ ဩဂုတ်လအတွင်းနှင့် ဧကတံဘောင်လမှ ဒီဇင်ဘာလအတွင်းတို့ဖြစ်သည်။
မြေပြင်ခြင်း	• ထုံး၊ မြေဆွေး အသုံးပြုခြင်း- မနီကီမီ (၇-၁၅)ရက်ခန့် ကြိုတင်၍ ထည့်ပေးခြင်းနှင့် ထယ်တိုင်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရန်။ • ဓာတ်မြေဥစ္စာ (N P K) အသုံးပြုခြင်း- မနီကီမီ (၂-၅) ရက်ခန့် ကြိုတင်၍ ထည့်ပေးပြီး ထယ်ပေး ညက်ဆောင်ပြီးလုပ်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းပေးထားရန်။
မျိုးစေ့ချယ်ခြင်း	• မျိုးစေ့အား ခိုက်ဖျိုးရောဂါပေးသော ရှောင်ဖျားမှု ရှောင်ထားသည့် မျိုးကောင်မျိုးသန့်များ ဖြစ်သည့် ရေဆင်း ၁၀၊ ရေဆင်း ၁၄ ထံမှ ရွေးချယ် ဝယ်ယူပြီး ခိုက်ဖျိုးရန်။ • ရေဆင်း ၁၁- တစ်ကြိမ်ဆွတ်ပြီး အနည်းလယ်ကုန်ပြီး။ • ရေဆင်း ၁၄- ၃ ကြိမ်မှ ၄ ကြိမ်ခန့် ဆွတ်ရသည်။
မျိုးစေ့ဆေးဆေးခြင်း	• မနီကီမီ မျိုးစေ့ကို ဆေးဆေးရန် ဝါးသတ်ဆေးကို ကြိုတင်ဝယ်ယူ၍ မျိုးစေ့ဖြင့် လူးနယ် ဝါးသတ်ပြီးမှသာ ခိုက်ဖျိုးရန်။
ခိုက်ဖျိုးခြင်း	• သီးသန့်ခိုက်ခြင်း- တန်ကြား (၁၈) လက်မ၊ ပင်ကြား (၄) လက်မ၊ ၁ ကျင်း (၃-၄) နေ့ အနက် (၁.၅-၂.၀) လက်မထောင့် ခိုက်ဖျိုးလျှင် သင့်တော်ပါသည်။ • ဝမ်းနိုးကြီးသည့် အတွက်ထဲတွင် ခိုက်ခြင်း- ဝမ်းနိုးချိန် တိုတောင်းသည့်အတွက် တန်ကြား (၁၅) လက်မ၊ ပင်ကြား (၄) လက်မထောင့် ခိုက်ဖျိုးလျှင် သင့်တော်ပါသည်။
ပေါင်းမြှက်လှောင်ခြင်း	• မျိုးစေ့ချ ခိုက်ဖျိုးခြင်း (၁-၂) ရက်အတွင်း ကနဦး ပေါင်းသတ်ဆေး (pre-emergence herbicide) ကြိုဖျက်ပြီး ပေါင်းမြှက်များ စတင် ပေါက်လာချိန်တွင်လည်း ပေါင်းသတ်ဆေး (post-emergence herbicide) ဖျန်းထုတ်ရန်။ ပေါင်းမြှက်များ ကင်းရှင်းစေရန် လက်ပေါင်းလိုက်ခြင်း ကြားပေါင်းလိုက်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးရန်။
အပင်ရောင်နှင့် ငိုမွှား ထိန်းချုပ်ကာကွယ်ခြင်း	• ခိုက်ပြီး အပင်ပေါက်လာသည့် အချိန်မှစ၍ ပင်စည် ထိုးသင်ကာကွယ် ဝါးသတ်ဆေး ဖျန်းရန်။ • ခိုက်ခင်းအား မကြာခင် သွားရောက်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးပြီး ရောဂါပိုးကွဲရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ချက်ချင်းဆေးဖျန်းရန်နှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်။
မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုမဖြစ်စေရန် ဖြင့်ဆင်ခြင်း	• ပဲတီစီမီသည် မိုးခေါင်ဒဏ်ခံနိုင်သည့် သီးနှံ ဖြစ်သည့်အတွက် မြေဓါတ်လွှာအနီစာ (၇၀) ရာခိုင်နှုန်းအနီးရှိသည့် အနေအထားတွင် ကောင်းစွာ ဖြစ်ထွန်းသည်။ မိုးခေါင်ခြင်း ဆက်တိုက်ဖြစ်နေသည့် အခြေအနေတွင်မူ ထယ်ပေးကြောင်းများထဲသို့ ရေသွင်း ပေးရန်။
ရိတ်သိမ်းခြင်း၊ ခွေးလှေခြင်း	• ရေဆင်း-၁၁ မျိုးသည် ရင့်ကျက်ပြီးချိန်မှစ၍ (၂၀) ရက်ခန့်အကြာတွင် (၁)ကြိမ် ဆွတ်ဖူးပြီးနောက် (၂၀)ရက် အကြာတွင် အပြီးသတ်ဆွတ်ဖူးနိုင်သည်။ ရေဆင်း-၁၄ မျိုးသည် ရင့်ဖူးည့် ချိန်မှစ၍ (၁၅) ရက်ခြား တစ်ကြိမ်နှုန်းဖြင့် (၃) ကြိမ်မှ (၄) ကြိမ် အထိ ဆွတ်ဖူးနိုင်သည်။
အခြောက်လှန်းခြင်း၊ သန့်စင်ခြင်း	• ပဲတီစီမီသည် ပဲခေတ်ပိုင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုကို လွယ်သဖြင့် သေချာစွာ အခြောက်လှန်းရန်နှင့် ရေလျှပ်သို့လှောင်ထားမည်ဆိုပါက အပူချိန်နိမ့်သော နေရာတွင် သိုလှောင်ရန်။

လက်တွေ့ ခိုက်ဖျိုးရာတွင် မဖြစ်မနေ လုပ်ဆောင်ရမည့် နည်းလမ်းများ

မျိုးစေ့ ပြင်ဆင်ခြင်း

- အက်ကွဲနေသည့် မျိုးစေ့များ ပိုးစားထားသည့်မျိုးစေ့များ မျိုးစေ့ အရွယ်အစား အသေးအငါးစား ရောနေသည့်များ အချိန်အတော်ကြာ သို့လျှော့ထားသည့် မျိုးစေ့များအား အသုံးပြုပါက အပင်ပေါက်ခြင်း၊ အပင်ပေါက်သော်လည်း ကောင်းစွာကြီးထွားမှု မရှိခြင်းများ ဖြစ်တတ်သည်။
- အရွယ်အစားတူညီ၍ အရည်အသွေးမြင့်သည့် မျိုးစေ့များကိုသာ ရွေးချယ်၍ မျိုးစေ့များကို ငိုသတ်ဆေးဖြင့် လူးနယ်ပြီးမှသာ ခိုက်ဖျိုးရမည်။
- အချိန်အတော်ကြာ သို့လျှော့ထားသည့် မျိုးစေ့များအား အသုံးပြုဘဲ လတ်တလော ရိတ်သိမ်းထားသည့် မျိုးစေ့များထံမှ အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သည့် မျိုးစေ့ကို ကြိုတင်ရွေးချယ်ထားရမည်။
- လက်တွေ့ ခိုက်ဖျိုးမည့် မျိုးစေ့အား အပင်ပေါက်နှုန်း၊ စေ့သစ်ပေါက်၊ အပင်ပေါက်နှုန်း (၈၀) ရာခိုင်နှုန်း အထက်ရှိသော မျိုးစေ့ကို အသုံးပြုရမည်။

မြေပြင်ခြင်း

- မြေဥစ္စာစာတတ်ပါဝင်မှုမရှိဘဲ မြေကပ်နေသည့် မြေဓါတ်လွှာတွင် သစ်ရွက်ဆွေးမြေဥစ္စာ ထည့်ပေးရန် လိုအပ်သော်လည်း စတော့ သို့မဟုတ် အနုစာများ နေ့စဉ်က သစ်ရွက်ဆွေးမြေဥစ္စာ ထည့်သွင်းသည့် အလေ့အထ နည်းလမ်းကြိုပါသည်။
- မိုးရာသီတွင်ခိုက်ဖျိုးသည့်အခါ ခိုက်တွက်ထဲတွင် ရေဝပ်ပါက အပင် မပေါက်ခြင်း၊ အပင်ပေါက်သော်လည်း ကောင်းစွာ ကြီးထွားမှုမရှိခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။
- ပဲတီစီမီ ကောင်းစွာခိုက်ဖျိုးခြင်းထွန်းသည့် မြေမှာ မြေမြှောင်ဓာတ် (၆-၇) အတွင်းဖြစ်ပြီး ငိုသတ်နည်းပါက ထုံးထည့်၍ မြေပြင်ပေးရမည်။
- နွားဆေး (သို့မဟုတ်) သစ်ရွက်ဆွေးမြေဥစ္စာထည့်သည့်အခါ ကောင်းစွာ ဆွေမြည့်ပြီးမှသာ အသုံးပြု၍ မနီကီမီ (၇) ရက်ခန့် ကြိုတင် ထည့်၍ ထွန်းထက်ရမည်။ သေချာဆွေမြည့်ခြင်း မရှိသေးသည့် မြေဥစ္စာအား ချက်ချင်း ထည့်၍ ခိုက်ပါက မျိုးစေ့အပင်ပေါက်ခြင်း၊ အပင်ပေါက်သော်လည်း ကြီးထွားစဉ်တွင် အပင်ပေါက်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။
- ပဲတီစီမီသည် အနီစာတစ်မျိုးဖြစ်ပြီး ရေဝပ်ခြင်းတို့ကို ခံနိုင်ရည်အားနည်းသဖြင့် မိုးရွာသည့်အချိန်ကာလတွင် ခိုက်ဖျိုးပါက မြေဖမ်းမ ဘောင်မြှင့်ခြင်း (အမြင့် ၁၅ မှ ၂၀ စင်တီမီတာ) စောင့်၍ ဘောင်ပေါ်တွင်သာ ခိုက်ရမည်။ မြေညီတွင် ခိုက်ပါက ရေဝပ်သည့်အခါ အပင်ပေါက်ခြင်း၊ အပင်ပေါက်သော်လည်း ကောင်းစွာကြီးထွားမှုမရှိခြင်း (သို့မဟုတ်) အပင်ပေါက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

- ပဲတီစီမီခိုက်ထားသည့် အတွက်ထဲတွင် ရေဝပ်စေရန် ရေထုတ်ခြင်း၊ ကောင်းစွာစော်ထားပြီး အနီးအနားရှိ အတွက် (သို့မဟုတ်) ရေမြောင်း၊ သေည့်တို့မှ မိမိအတွက်ထဲသို့ ရေဝပ်လာစေရန်လည်း အစားအဆီ ပြုလုပ်ထားရမည်။

ခိုက်ဖျိုးခြင်း

- ရာသီချိန်တွင် ခိုက်ဖျိုးသည့်အခါ တန်ကြား ခပ်စိပ်စိပ် ခိုက်ပါက ပဲတီစီမီအပင် ကြီးထွားလာသည့်အခါ နေရောင်ကောင်းစွာ မရှိဘဲ လေဝင်လေထွက်လည်း မကောင်းသဖြင့် ပင်စည်နှင့် အပင်အပေါက် ကြီးထွားမှု အရေအတွက် လျော့နည်းသောကြောင့် သင့်တော်သော တန်ကြား အကွာအဝေးထောင့် ခိုက်ဖျိုးရမည်။
- ခိုက်ဖျိုးရာတွင် မျိုးစေ့အတိမ်အနက်ကို (၂) လက်မအထက်ကျော်လွန်၍ ခိုက်ပါက အပင်ပေါက် နောက်ကျခြင်း (သို့မဟုတ်) အပင်ပေါက်ခြင်း မှားမြဲဖြစ်ပြီး မြေကပ်သွေးသည့် မြေတွင် (၁) လက်မအောက် အလွန်တိမ်စွာ ခိုက်ပါက အနီစာတတ်လှောင်စွာ မရှိခြင်းကြောင့် အပင်ပေါက်သဖြင့် အနီစာတတ် အနေအထားအလိုက် သင့်တော်သည့်အနက်ဖြင့် ခိုက်ဖျိုးရမည်။
- ရာသီချိန်တွင် ခိုက်ပါက တန်ကြား (၁၈) လက်မ၊ ပင်ကြား (၄) လက်မ ထောင့် ခိုက်ပါ။
- စေ့ခိုက်သိမ်းအပြီး နောက်ကျမှ ခိုက်ဖျိုးပါက တန်ကြား (၁၅) လက်မ၊ အပင်ကြား (၄) လက်မဖြင့် ခိုက်ပါ။
- ခိုက်ရမည့် မျိုးစေ့အတိမ်အနက်မှာ မြေအနီစာတတ်ရှိသည့် အနေအထားတွင် (၁-၁.၅) လက်မ၊ အနီစာတတ် လုံလောက်စွာ မရှိသည့် မြေတွင်မူ (၁.၅-၂) လက်မအနက်ဖြင့် တစ်ကျင်းလျှင် (၂-၃) နေ့စီ ခိုက်ပါ။
- ခိုက်ပြီးနောက် အပင်ပေါက်ရန်မှာ (၂-၅) ရက်ခန့် ကြားပြီး အပင်ပေါက်သည့် နေရာများတွင် ထပ်မံ၍ မျိုးစေ့ချပေး ဆေး ခိုက်ဖျိုးရမည်။

ပေါင်းမြှက် နှိမ်နင်းခြင်း

- ကနဦး အစောပိုင်းကာလတွင် ကောင်းစွာ ပေါင်းမြှက်နှိမ်နင်းနိုင်ရန် အရေးကြီးသည်။
- ပေါင်းမြှက်များသည် မြေဓါတ်လွှာအတွင်းရှိ အဟာရရောက်များအား စုပ်ယူသည့်အတွက် ခိုက်ဖျိုးသိမ်းနည်းများ ကောင်းစွာ ကြီးထွားနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ လေဝင်လေထွက်နှင့် နေရောင်ရရှိမှုကိုလည်း တားဆီးသည့်အတွက် အထွက်နှုန်း လျော့နည်းစေပါသည်။
- ပဲတီစီမီ ခိုက်ဖျိုးမည့် မြေတွင် ပေါက်လေ့ရှိသည့် ပေါင်းမြှက်အမျိုးအစားများနှင့် ကိုက်ညီသည့် ပေါင်းသတ်ဆေး အား ရွေးချယ် ဝယ်ယူ၍ ကြိုတင် ဖျန်းထုတ်ပါ။
- မျိုးစေ့ချ ခိုက်ဖျိုးပြီး (၂) ရက်အတွင်း (အညှောင့်တွင်မလားအီအချိန်) ကနဦးပေါင်းသတ်ဆေး (pre-emergence herbicide) ဖျန်းထုတ်ပါ။

ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။